

Beköszöntő

szabo@hit.bme.hu

Reméljük, hogy a szakmánk történetéről szóló eddig megjelent cikkeinkhez hasonlóan *Falus László* áttekintése is érdekes lesz olvasóink számára, amely a hazai televíziózás kezdeteiről szól. Az eredeti képekkel illusztrált írás a televíziózás hazai megjelenésének időszakának, a 30-as éveknek az érdekeségeit mutatja be, többek között a Tungsramnál és a Posta Kísérleti Állomáson folytatott fejlesztéseket.

Eben a számban zárjuk a telemedicináról szóló három részes cikksorozatunkat. *Daragó László és szerzőtársai* „Telemedicina: IKT-n alapuló egészségügyi szolgáltatás” című, az ‘eHealth8’ projekt eredményeit felhasználó munkájának fejezetei bemutatták a telemedicina kulcsfontosságú dimenzióit: az egészségügyi protokollok kialakításának menetét, a rendszer műszaki architektúráját, a végponti eszközöket és kommunikációjukat, valamint – a jelen, záró fejezetben – a pénzügyi, üzleti modellt, illetve a működtetés finansziális paramétereit.

A gridek napjainkban jelentős szerepet töltenek be a nagyszabású tudományos számítások kivitelezésében. Terjednek az önkéntes gridek is, amelyben hétköznapi felhasználók is a kutatások rendelkezésére bocsátják számítógépeik kapacitását. *Molnár Gábor és szerzőtársai* „Munkában a böngészők” című cikkükben a BOINC elosztott számítási menedzsmentrendszer ismertetik, amely egy bejárattal és kiforrott eszközt biztosít az az önkéntes gridek működtetéséhez. Az eddigieknél jelentősen nagyobb közönség élhet ezzel a lehetőséggel azáltal, hogy a módszer lehetővé teszi a számítások böngészőkben való futtatását.

Napjainkban egyre nagyobb figyelmet fordítanak az áram-, víz- és gázfogyasztás megtakarítására. Ez olyan mérnöki megoldások kifejlesztését igényli, mint a smart metering alkalmazások, amelyek segítségével a szolgáltatók és felhasználók is pontos képet kaphatnak az energiafogyasz-

tásról. *III Gergely és szerzőtársainak* „DASH7 alapú smart metering” című írása összefoglalja a smart metering technológiák lényegét, bemutatásra kerül a DASH7 (ISO/IEC 18000-7) aktív RFID szabvány és annak működése, továbbá szemlélteti a szerzők által különböző környezetekben mért, a DASH7 által használt (433,92 MHz) frekvencia terjedési tulajdonságait.

A telekommunikációs szolgáltatások terén az objektív szolgáltatásminőségi paraméterek (Quality of Service) mellett egyre nagyobb szerepet tölt be a szubjektív minősítés (Quality of Experience). Ehhez szükséges, hogy a szolgáltatás minősítésére használt mérés eredménye minél inkább tükrözze a valóságot, amelynek elérése koránt sem tekinthető egyszerű feladatnak, hisz a tényleges minőségérzethez képest a minősítés torzításokat szenved. *Kara Péter és szerzőtársai* „A mérőalanyok preconcepciói által okozott torzítások hatása 3G videotelefonálás QoE kiértékelési eredményeire” című cikke a szakmai előismeretekből adódó preconcepciók okozta torzításokkal foglalkozik.

A billentyűzet és az egér után maga az ember is a modern számítógépek perifériájává vált. Az emberi mozgásokat felismerő perifériák mellett a tekintetkövető rendszerek is egyre nagyobb szerephez jutnak az embergép kapcsolat megvalósításában. A mobilis, képfeldolgozáson alapuló tekintetkövető eszközök hatékonyságát a változó fényviszonyok nagymértékben csökkentik, ezért a hagyományos technológiák ilyen körülmények között nem használhatóak. *Helfenbein Tamás az* „Élpont osztályozáson alapuló robusztus tekintetkövetés” című írásában olyan módszert mutat be, amely képes az emberi szem pupilla-paramétereinek robusztus meghatározására változó fényviszonyok között is.

A mai elektronikus alkalmazások egy kiemelten fontos területe az orvosbiológia. A testbe ültetett implantátumok különös kihívások elé állít-

ják a tervezőmérnököt. *Szalai Albin és Horváth Gyula* „Kapcsolt kapacitású szűrő tervezése orvosbiológiai alkalmazásokhoz” című cikkükben egy extrém alacsony frekvencián vágó, nagy meredekségű aluláteresztő szűrő tervezésének problémakörét járják körül. Mivel a szűrőt szilíciumon kell megvalósítani, ezért a megvalósítható ellenállás- és kapacitásértékek korlátozottak. Ezt a kapcsolt kapacitású technikával lehet kiküszöbölni oly módon, hogy a szűrő tervezésekor a kapacitások értékeit a megvalósítható tartományba csökkentjük.

Balázs Krisztián és Kóczy T. László „Fuzzy szabályalapú modellek és rendszerek felépítése evolúciós technikák segítségével” című cikke összefoglalást ad a fuzzy szabályalapú gépi tanuló architektúrák koncepciójáról, illetve a rendszerek evolúciós számítási technikák segítségével történő létrehozásának lehetőségéről. Ennek során a fuzzy következtetés koncepciójának ismertetése, az evolúciós algoritmusokba nyújtott betekintés, valamint az ellenőrzött gépi tanulás sémájának felvázolását követően a fuzzy szabályalapú tanuló architektúrák kialakításának mikéntje kerül tárgyalásra. A cikk bevezetője jó összefoglalást ad a „lágy számítástechnikai módszerekről”, amelyek közé a fuzzy eljárások is tartoznak.

Projektmenedzsment-rovatunkban most *Csutorás Zoltán és Kocsis Árpád* „Projektmenedzsment és az agilis szoftverfejlesztés” címet viselő írását adjuk közre, amely egy új és érdekes téma, amelyről egyre többet hallani. Vajon milyen viszonyban áll a projektvezető és a szoftverfejlesztő, hogyan lehet összeilleszteni az agilitást a jól bevált projektvezetési módszerekkel? A szerzők arra a kérdésre keresik a választ, milyen egy igazi, „éles” agilis szoftverfejlesztés üzleti környezetben, azaz olyan vállalatok kontextusában, ahol az IT üzleti célokat szolgál ki, tehát a kiszolgáltatók részé.

Szabó Csaba Attila főszerkesztő